

Sivistysvaliokunta

Keskiviikko 13.5.2020 klo 11.30—13.28

Läsnä

puheenjohtaja Paula Risikko kok
varapuheenjohtaja Eeva-Johanna Eloranta sd (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9) (6, 7 osittain)
jäsen Sanna Antikainen ps (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Marko Asell sd
jäsen Veronika Honkasalo vas
jäsen Kaisa Juuso ps (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Emma Kari vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Anneli Kiljunen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Mikko Kinnunen kesk (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Pasi Kivisaari kesk (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Ari Koponen ps (1, 2, 3, 4, 5)
jäsen Sari Multala kok
jäsen Mikko Ollikainen r (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Sari Sarkomaa kok (5, 6, 7, 8, 9)
varajäsen Petri Honkonen kesk (5, osittain)
varajäsen Noora Koponen vihr
varajäsen Johan Kvarnström sd (1, 2, 3, 4, 5)
varajäsen Hanna-Leena Mattila kesk (1, 2, 3, 4, 5)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Marja Lahtinen
valiokuntaneuvos Kaj Laine

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 16 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Selvitys eduskunnan perustuslaissa turvatun tiedonsaantioikeuden toteutumisesta

Valiokunnan oma asia O 35/2020 vp

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Todetaan, että sivistysvaliokunnalla ei ole ollut perustuslakivaliokunnan tarkoittamia tiedonsaantiin liittyviä ongelmia. Valiokunta päättää, ettei se anna asiasta lausuntoa.

Pöytäkirja SiVP 29/2020 vp

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Toimenpidealoite sairaanhoitajien erikoistumiskoulutuksen kehittämisestä

Toimenpidealoite TPA 57/2020 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

5. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2021-2024

Valtioneuvoston selonteko VNS 1/2020 vp

Valiokunta jatkoi asian yksityiskohtaista käsittelyä.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Edustaja Multala edustaja Sarkomaan kannattamana ehdotti, että kappaleen 60 jälkeen lisätään seuraava uusi kappale: "Asiantuntijalausunnoissa on ilmennyt eniten eroja oppivelvollisuuden pidentämiseen. Lausunnoissa on nähty, että uudistuksen myötä tulevat lisäresurssit eivät suuntaudu niihin keskeisiin toimiin, kuten ohjauksen ja tuen vahvistamiseen, joilla jokaiselle varmistetaan toisen asteen tutkinto. Uudistuksen toimeenpanoa on toivottu siirrettäväksi vähintään vuodella eteenpäin. Asiantuntijalausunnon mukaan on järkevää toimeenpanna uudistus kokonaisuudessaan eikä uudistaa nivelvaihetta vasta tämän jälkeen. Valiokunta on pitänyt mietinnössään tärkeänä, että lukiokoulutuksen nykyinen selkeä rahoitusvaje korjataan poistamalla yksikköhinnasta tehtävät vähennykset, ennen kuin lähdetään sitovasti arvioimaan oppivelvollisuus uudistukseen tarvittavaa lisärahoitusta. Vaarana on muutoin, että liian nopeasti toisiaan seuraavien muutosten toimeenpanon myötä rahoitusvaje jää korjaamatta ja voi jopa tosiasiallisesti kasvaa, kun otetaan huomioon toiminnalle asetetut kasvavat laadulliset vaatimukset. Sivistysvaliokunta uudistaa tämän näkemyksensä."

Seuranneessa äänestyksessä pohjaehdotus voitti edustaja Multalan ehdotuksen äänin 10—6.

Kappaleen 61 kohdalla edustaja Eloranta edustaja Kiljusen kannattamana ehdotti kappaleen muuttamista kuulumaan seuraavasti: "Oppivelvollisuuteen liittyvät lainsäädännölliset muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2021. Useassa asiantuntijalausunnossa on korostettu, että uudistuksen onnistumisen edellytys on huolellinen valmistelu sekä ennen kaikkea riittävä varautuminen toimeenpanon kannalta. Koronan aiheuttamien rajoitusten vuoksi kaikki koulutuksen järjestäjät elävät poikkeusoloja, joiden heijastusvaikutukset voivat eräiden arvioiden mukaan jatkua pitkälle syksyyn. Uudistuksen toinen valmisteilla oleva osa eli tutkintoon valmistavaa koulutusta koskeva lainsäädäntö on tulossa voimaan vuonna 2022".

Ehdotusta seuranneessa äänestyksessä edustaja Elorannan ehdotus voitti pohjaehdotuksen äänin 10—6.

Pöytäkirja SiVP 29/2020 vp

Kappaleen 62 kohdalla edustaja Antikainen edustaja Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleen toiseen virkkeeseen lisätään sana "mahdollisen".

Edustaja Eloranta edustaja Kiljusen kannattamana ehdotti, että kappale 62 poistetaan kokonaan.

Ehdotuksia seuranneessa ensimmäisessä äänestyksessä edustaja Elorannan ehdotus voitti edustaja Antikaisen ehdotuksen äänin 10—3, kolmen edustajan äänestäessä tyhjää.

Seuraavassa äänestyksessä edustaja Elorannan ehdotus voitti pohjan äänin 10—6.

Kappaleen 63 kohdalla edustaja Eloranta edustaja Kiljusen kannattamana ehdotti, että kappaleen lopusta poistetaan kaksi viimeistä virkettä sekä niitä edeltävä sivulause.

Ehdotusta seuranneessa äänestyksessä edustaja Elorannan ehdotus voitti pohjan äänin 10—6.

Kappaleen 65 kohdalla edustaja Sarkomaa edustaja Multalan kannattamana ehdotti, että kappaleen loppuun lisätään seuraavat virkkeet ja erillinen kappale: "Perusopetusta järjestävät Suomessa kuntien lisäksi kuntayhtymät, valtio sekä yksityiset opetuksen järjestäjät ja yliopistot. Käytännössä perusopetuslain velvoitteet ovat kaikille koulutuksen järjestäjille samat. Mikäli yksityisellä koulutuksen järjestäjällä on samat velvoitteet kuin kunnalla, on kotikuntakorvauksen tason oltava 100 prosenttia."

Hallituksen on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin, joilla kotikuntakorvaus korotetaan vastaamaan todellisia kustannuksia ja näin varmistetaan kaikkien oppilaiden yhdenvertainen asema koulutuksen järjestäjästä riippumatta."

Ehdotusta seuranneessa äänestyksessä pohja voitti edustaja Sarkomaan ehdotuksen äänin 10—6.

Kappaleen 66 kohdalla edustaja Elomaa edustaja Kiljusen kannattamana ehdotti, että sanan "moitittu" sijasta käytetään sanoja "tuotu esiin".

Ehdotusta seuranneessa äänestyksessä edustaja Elorannan ehdotus voitti pohjan äänin 13—3.

Kappaleen 67 kohdalla edustaja Antikainen edustaja Juuson kannattamana ehdotti, että kappaleesta poistetaan sanat "sekä työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton merkittävää lisäämistä".

Ehdotusta seuranneessa äänestyksessä pohja voitti edustaja Antikaisen ehdotuksen äänin 12—3.

Kappaleen 70 kohdalla edustaja Antikainen edustaja Juuson kannattamana ehdotti kappaleen poistamista kokonaan.

Pöytäkirja SiVP 29/2020 vp

Ehdotusta seuranneessa äänestyksessä pohja voitti edustaja Antikaisen ehdotuksen äänin 12—3.

Kappaleen 71 kohdalla edustaja Sarkomaa edustaja Multalan kannattamana ehdotti, että kappaleen loppuun lisätään virke seuraavasti: " Valiokunta pitää välttämättömänä, että valtion talouden kehitysissä huolehditaan korkeakoulujen lisämäärärahoista niin, että korkeakoulujen aloituspaikkoja lisätään jo ensi syksystä lähtien ja myöhemmin sen mukaisesti mitä Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 tavoitteen saavuttaminen edellyttää.

Ehdotusta seuranneessa äänestyksessä pohja voitti edustaja Sarkomaan ehdotuksen äänin 10—6.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Valiokunta päätti, että eriävät mielipiteet tulee jättää klo 14.00 mennessä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: Antikainen, Juuso, Koponen.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: Risikko, Multala, Sarkomaa.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kliinisestä lääketutkimuksesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 18/2020 vp

Asiantuntijalausunto HE 18/2020 vp SiV 13.05.2020 opetusneuvos Riina Vuorento, opetus- ja kulttuuriministeriö Asiantuntijalausunto _ A 6

Asiantuntijalausunto HE 18/2020 vp SiV 13.05.2020 neuvotteleva virkamies Merituuli Mähkä, sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto _ B 6

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- opetusneuvos Riina Vuorento, opetus- ja kulttuuriministeriö, liite
- neuvotteleva virkamies Merituuli Mähkä, sosiaali- ja terveysministeriö, liite

7. Peruskoulujen avautuminen rajoitusten jälkeen

Esityslistan liite _1305_2020_OPH_Lahtinen ja Rissanen.pdf _ A 7

Kuultavina etänä: ylijohtaja Eeva-Riitta Pirhonen ja hallitusneuvos Anne-Marie Brisson OKM sekä johtaja Matti Lahtinen ja opetusneuvos Marjo Rissanen OPH

8. Muut asiat

-

Pöytäkirja SiVP 29/2020 vp

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on epävirallinen ja pidetään etäyhteyksin 19.5.2020 klo 12.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Kaj Laine